

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

Gdańsk, dnia 6 kwietnia 2020 r.

RP.0441/120/19/1/2020

Pan
Tomasz Brzuskowski
Wójt Gminy Stężyca
ul. Parkowa 1
83-322 Stężyca

Szanowny Panie Wójcie,

wnioskiem z dnia 20 marca 2020 r., który wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w tym samym dniu za pośrednictwem ePUAP, zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na szczegółowo opisane pytania odnośnie wysokości i sposobu wyliczania należnej dotacji przekazywanej niepublicznym placówkom oświatowym (niepublicznym przedszkolom i punktom przedszkolnym) wobec wprowadzenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (aktualnie stanu epidemii) w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Z uwagi na nadzwyczajną sytuację epidemiczną, ustosunkowując się ogólnie do wskazanych w piśmie pytań [odstępując wyjątkowo od wymogu zachowania przez pismo warunków formalnych odnośnie udzielanych wyjaśnień w trybie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 2137)], Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku informuje, że od dnia 12 marca 2020 r. funkcjonowanie m.in. niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego zostało ograniczone poprzez zawieszenie prowadzenia przez nie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej na mocy § 2 w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19 (Dz. U. poz. 410).

Zarówno powyższe rozporządzenie, jak i ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) nie regulują wprost sytuacji finansowania zamkniętych w wyniku epidemii niepublicznych przedszkoli i punktów przedszkolnych, co, zdaniem tut. Izby, oznacza, że zakres stosowania ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 17 z późn. zm.) nie uległ zmianie.

Z uwagi na powyższe wskazać należy na art. 17 ust. 1 i 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym:

1. Niepubliczne przedszkole niebędące przedszkolem specjalnym otrzymuje na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że

na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, jeżeli to przedszkole spełnia następujące warunki (...).

3. Niepubliczne przedszkole niebędące przedszkolem specjalnym niespełniające warunków, o których mowa w ust. 1, otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

W art. 21 ust. 1 i ww. ustawy unormowano natomiast zasady udzielania dotacji innym formom wychowania przedszkolnego:

1. Niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego otrzymuje na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, jeżeli ta inna forma wychowania przedszkolnego spełnia następujące warunki: (...).

3. Niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego niespełniająca warunków, o których mowa w ust. 1, otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej 40% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

Określenie, że dotacja przysługuje „na każdego ucznia” oznacza, że wypłacana powinna być na faktyczną (rzeczywistą) liczbę uczniów danej placówki oświatowej, a nie przykładowo na ilość planowaną, która podawana jest przez organ prowadzący do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. W ocenie tut. Izby czasowe nieobecności, np. z powodu choroby, wakacji, wyjazdu, czy jak w niniejszym przypadku – zamknięcia placówki oświatowej z uwagi na zagrożenie epidemiczne, nie pozbawiają dziecka przymiotu bycia uczniem, o ile nie nastąpiło rozwiązanie umowy lub trwałe zaprzestanie korzystania z usług tego przedszkola. Powyższemu nie przeczy definicja „ucznia”, która uregulowana została w art. 2 pkt 33 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym ilekroć w ustawie jest mowa o uczniu, należy przez to rozumieć także (...) dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego.

W konsekwencji uznać należy, że brak możliwości uczęszczania do placówki oświatowej z uwagi na decyzję władz państwowych nie stanowi o utracie przez dziecko zapisane do tej placówki statusu ucznia. Przerwa w korzystaniu z wychowania przedszkolnego ma charakter czasowy (co wynika z przywołanego wyżej rozporządzenia) i nie może wpływać zarówno na sytuację dzieci zapisanych do placówki, jak i samej placówki poprzez pozbawienie jej prawa do dotacji.

Zdaniem tut. Izby mimo zamknięcia placówek oświatowych na skutek zagrożenia zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 dotacja dla przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego przysługuje, bowiem dzieci dotychczas do nich uczęszczające przez okres wskazany w wymienionym rozporządzeniu nadal pozostają uczniami tych jednostek oświatowych, ale, co równie istotne, organ prowadzący obowiązany jest opłacać koszty związane z funkcjonowaniem placówki, w tym dotyczące wypłaty wynagrodzeń oraz innych wydatków bieżących.

O wysokości dotacji za okres przerwy - podobnie jak i za pozostałe miesiące roku szkolnego - decydować będzie ilość uczniów zapisanych do przedszkola, ustalana w oparciu o dokumentację przebiegu nauczania prowadzoną przez placówkę. Podczas ustalania ilości uczniów zapisanych do przedszkola placówka winna wziąć pod uwagę wszelkie zmiany w ewidencji dzieci wynikające przykładowo z faktu wygaśnięcia lub wypowiedzenia przez rodziców dzieci umowy o świadczenie usług opiekuńczo-wychowawczych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku zwraca również uwagę, że rozporządzeniem z dnia 20 marca 2020 r. (Dz. U. poz. 492) Minister Edukacji Narodowej zmienił ww. rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19 poprzez m.in. wydłużenie do dnia 10 kwietnia br. ograniczenia w funkcjonowaniu wskazanych w rozporządzeniu placówek, w tym przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, a także dodanie § 3a w brzmieniu:

1. W okresie od dnia 25 marca 2020 r. do dnia 10 kwietnia 2020 r. zadania jednostek systemu oświaty, o których mowa w § 2 ust. 1¹, są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. W przypadku gdy zadania jednostki systemu oświaty nie mogą być realizowane w sposób, o którym mowa w ust. 1, dyrektor tej jednostki, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala inny sposób realizowania tych zadań i informuje o tym organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Rozporządzeniem tym dodano także § 4a o treści: W okresie od dnia 25 marca 2020 r. do dnia 10 kwietnia 2020 r. na obszarze kraju ogranicza się funkcjonowanie jednostek systemu oświaty, o których mowa w § 2 ust. 1, przez ograniczenie obowiązku świadczenia pracy przez pracowników tych jednostek na ich terenie, z wyłączeniem przypadków, gdy jest to niezbędne do realizowania zadań jednostek z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w inny sposób, o którym mowa w § 3a ust. 2, lub gdy jest to niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania tych jednostek.

Z powyższych regulacji wynika zatem, że placówki oświatowe mimo ograniczenia działalności będą zobowiązane do realizowania zadań oświatowych za pośrednictwem internetu. Pracownicy tych placówek co do zasady zostali zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy na terenie tych jednostek, jednakże narzucono im jednocześnie niestandardową formę realizacji zadań oświatowych, tj. z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jednostki te, mimo zatem formalnego zamknięcia i nieprowadzenia zajęć, będą realizowały zadania oświatowe w sposób określony przez prawodawcę. Co za tym idzie, będą uprawnione do pobierania należnej im dotacji.

Do cytowanych regulacji nawiązuje także rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 z późn. zm.), w którym określono zasady i warunki wykonywania zadań przez jednostki systemu oświaty w okresie ograniczenia ich działalności. Na marginesie należy zauważyć, że w § 10 tego rozporządzenia zwolniono wskazane tam placówki z obowiązku spełnienia warunku uzależniającego otrzymanie dotacji od uczestnictwa przez uczniów w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Co tym bardziej potwierdza obowiązek dotowania pozostałych jednostek oświatowych zamkniętych w ramach ogólnokrajowych działań zapobiegawczych.

Niezależnie od powyższego z uwagi na szczególną i rozwojową sytuację, tut. Izba poddaje Panu pod rozagę zwrócenie się z tożsamym wnioskiem do Ministra Edukacji Narodowej, w którego kompetencjach leży nie tylko podział środków przeznaczonych na dotację dla jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym (art. 53 ustawy o finansowaniu

¹ tj. przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół wszystkich typów, placówek oświatowo-wychowawczych, placówek kształcenia ustawicznego oraz centrów kształcenia zawodowego, placówek artystycznych, placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, kolegów pracowników służb społecznych.

zadań oświatowych), ale także określenie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego.

Jednocześnie uprzejmie proszę o zastosowanie się do wymogów dotyczących składania kolejnych wniosków o udzielenie wyjaśnień w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych, które określone zostały w komunikacie zamieszczonym na stronie <http://bip.gdansk.rio.gov.pl/> (w zakładce: Działalność Izby >> Wyjaśnienia w sprawach stosowania przepisów o finansach publicznych >> Informacje ogólne). W szczególności uprzejmie proszę o składanie wniosków na udostępnionym formularzu, z opisem stanu faktycznego oraz stanu prawnego, na tle których zrodziły się wątpliwości, wskazaniem podstawy prawnej proponowanego rozwiązania sprawy, zaopiniowanego przez obsługę prawną jednostki oraz jasnego wskazania zaistniałych wątpliwości.

Ponadto pragnę podkreślić, że udzielone w ramach niniejszego pisma wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych są wyłącznie stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada kompetencji do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w GDAŃSKU
Luiza Budner-Warwicka

Do wiadomości:

- 1) Członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.